

BELLEFRROID, Paul (eigenlijk Jan H.P.) (Hasselt 15 februari 1869 – Nijmegen 14 februari 1959).

Volgde de humaniora aan het Sint-Jozefscollege te Hasselt en studeerde daarna rechten te Leuven (1887-1891), waar hij actief was in **Met Tijd en Vlijt** en in de **Vlaamsche Strijdersbond**. Na zijn studie vestigde Bellefroid zich als advocaat te Hasselt en werd in 1896 docent voor de Nederlandstalige cursussen strafrecht, strafvordering en notariaat aan de universiteit te Luik. Als katholiek speelde hij een rol in de lokale politiek. Hij was gemeenteraadslid te Hasselt (1895-1918), schepen van onderwijs (1907-1912) en provincieraadslid (1899-1918).

Bellefroid zette zich bijzonder in voor de vernederlandsing van de rechtspraak. Hij maakte talrijke vertalingen van Franstalige wetsteksten en verzorgde een woordenboek van rechtstermen (*Dictionnaire français-néerlandais des termes de droit*, 1897; *Formulierboek voor Burgelijke Rechtspleging*, 1933). Daarnaast hield hij zich bezig met taalkundig onderzoek van het Limburgs dialect. Zowel de Koninklijke **Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde** als de **Maatschappij der Nederlandse Letterkunde** te Leiden erkenden zijn verdiensten op dit terrein.

De vernederlandsing van de universiteit te Gent vond in hem een warm pleitbezorger. Hij sprak zich daarover uit op een congres van het **Davidfonds** in 1905 en in de provincieraad in 1911, waar hij een ruime meerderheid achter zich kreeg en waar hij zich ook uitsprak voor een trapsgewijze vernederlandsing van de cursussen aan de Katholieke Universiteit Leuven.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog stond hij positief tegenover het activisme. Oog hebbend voor de sociaal-economische vraagstukken van Limburg nam hij zitting in de Vlaamsche Mijnraad, een afdeling van het activistische ministerie van arbeid en nijverheid. Na de Duitse nederlaag week hij uit naar Nederland en behaalde te Utrecht de nodige juridische graden om zich er als jurist te vestigen. Om niet bij verstek veroordeeld te worden keerde hij op 26 juli 1921 terug. Hoewel het assisenhof te Tongeren hem vrijsprak en eerherstel gaf, bleef hij in Nederland. In 1923 volgde een benoeming tot hoogleeraar aan de faculteit rechten van de zo juist opgerichte katholieke universiteit te Nijmegen. Op juridisch terrein bleef hij actief en publiceerde hij ook in Vlaamse tijdschriften. De **V.B.** bleef hij volgen. Zo diende hij **Herman Vos** van advies bij het opstellen van een **Federaal Statuut** van 1931.

WERKEN: *Dictionnaire français-néerlandais des termes de droit*, 1897; – *Formulierboek voor Burgelijke Rechtspleging*, 1933; – R. Victor (ed.), 'Wetboeken en rechtstaal. Opstellen van wij-

len Prof. J.H.P. Bellefroid', in *Vlaamse Rechtskundige Bibliotheek*, 1962, p. 25.

LITERATUUR: R. Victor, 'Prof. J.H.P. Bellefroid', in *Rechtskundig Weekblad* (1949-1950), kol. 913-924; – F.J. de Waele, 'In memoriam Prof. Mr. J.H.P. Bellefroid', in *Jaarboek van de KVAWLSKB* (1959), p. 257-263; – J. Droogmans, 'Prof. Mr. J.H.P. Bellefroid', in *Limburgse Bijdragen* jg. 28 (1959), p. 24-25; – id., 'Prof. Mr. J.H.P. Bellefroid', in *NBW*, II, 1966; – J. Brons, 'J.H.Paul Bellefroid', in *Twintig Eeuwen Vlaanderen*, XIV, 1976, p. 47-50; – L. Gevers, *Bewogen Jeugd. Ontstaan en ontwikkeling van de katholieke Vlaamse studentenbeweging (1830-1894)*, 1987; – L. Vandeweyer, 'Het activisme in Limburg tijdens de Eerste Wereldoorlog', in *Limburg - Het Oude Land van Loon*, nrs. 2-3 (1997), p. 97-139 en p. 193-230.

PIETER VAN HEES*